U-kirje 29/2017 vp; kuorma- ja linja- auton kuljettajien ammattipätevyysdirektiiviä koskeva komission ehdotus

Liikenne- ja viestintävaliokunta 6.4.2017

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

LVM 1892–2017

Suomi Finland 100

Ehdotuksen tausta

- Direktiivi koskee kuorma- ja linja-autonkuljettajien perustason ammattipätevyyttä ja jatkokoulutusta.
  - Direktiivin tarkoituksena on varmistaa yhtenäinen koulutustaso ja parantaa tieliikenteen turvallisuutta EU:ssa.
  - Direktiivi on täytäntöönpantu Suomessa lailla kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä (273/2007).
- Ammattipätevyysvaatimukset tulivat voimaan v. 2008 ja 2009. Direktiivin toimivuudesta tehtiin jälkiarviointi, joka valmistui 2014.
  - Direktiivin täytäntöönpanossa ei huomattu merkittäviä ongelmia.
- Tiettyjä puutteita kuitenkin havaittiin:
  - Erityisesti kuljettajien vaikeus saada toisessa jäsenvaltiossa hankittu koulutus hyväksytettyä toisessa jäsenvaltiossa.
  - Koulutuksen sisältö ei vastaa kaikilta osin kuljettajien tarpeita.
  - Direktiivin poikkeusten tulkinnanvaraisuus.

Komission ehdotuksen keskeinen sisältö

- Direktiiviä ehdotetaan muutettavaksi joiltain osin.
- Komission ehdotuksessa:
  1. Parannetaan toisessa jäsenvaltiossa suoritetun koulutuksen vastavuoroista tunnustamista.
  2. Päivitetään koulutuksen sisältöä ja opetusmenetelmiä.
  3. Yhdenmukaistetaan direktiivin soveltamisalan poikkeuksia ajo- ja lepoaikoja koskevan asetuksen poikkeusten kanssa.

Komission ehdotuksen keskeinen sisältö (1/2)

1. Toisessa jäsenvaltiossa hankitun koulutuksen tunnustaminen:
   - Velvoitetaan ottamaan käyttöön kuljettajien ammattipätevyyskortti, kun pätevyyttä ei voi merkitä ajokorttiin.
   - Edistää työvoiman liikkuvuutta sekä vähentää yrityksille ja hallinnolle aiheutuvia kustannuksia.
   - Muutokset eivät koske EU-alueen ulkopuolisista maista tulevia kuljettajia, vaan heidän on hankittava koulutus EU:n alueella.
   - Suomessa on jo nykyisin käytössä kuljettajien ammattipätevyyskortti.
2. Koulutuksen sisällön ja opetusmenetelmien päivittäminen:
   - Jatkokoulutuksessa painotettaisiin liikenneturvallisuuteen ja polttoaineenkulutuksen vähentämiseen liittyviä sisältöjä.
   - Vaihtoehtoisten opetusmenetelmien käyttöönotto mahdollistettaisiin, esimerkiksi verkko-opintomahdollisuus.

Komission ehdotuksen keskeinen sisältö (2/2)

3. Direktiivin soveltamisalan poikkeusten yhdenmukaistaminen:
   - Poikkeukset yhdenmukaistetaan vastaamaan ajo- ja lepoaikaa koskevan asetuksen mukaisia sääntöjä.
   - Keskeiset muutokset:
     - Lisätty uusi poikkeus, jolla maanviljelyä, puutarhanhoitoa, metsätaloutta, kalastusta ja kotieläintaloutta harjoittavat yrittäjät jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Edellytetään, että he eivät pääasiallisena toimenaan harjoita kuljetustoimintaa.
     - Kaupallisten kuljetusten kielto ajokortti- ja ammattipätevyyskoulutuksissa.
- Komission ehdotuksessa selkeytetään direktiivin suhdetta myös ajokorttidirektiiviin.

Vaikutukset

- Komission ehdotuksella ei ole olennaisia vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.
  - Kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä annettua lakia tulisi muuttaa vastaamaan uusia vaatimuksia.
  - Suomessa tunnustetaan jo nykyisin toisessa jäsenvaltiossa hankittu koulutus, joten tältä osin direktiivi ei aiheuta muutoksia Suomen lainsäädäntöön.
  - Jatkokoulutuksen sisältöä tulisi muuttaa direktiivin ehdotuksen mukaisesti.
  - Ammattipätevyysvaatimukset poistuisivat esimerkiksi maatalouden harjoittajilta, jos ne käyttävät kuorma-autoa tai yli 60 km/h traktoria omassa kuljetustoiminnassaan (kuljetustoiminta ei saa olla päätoimi).

Valtioneuvoston kanta

- Suomen kannalta ehdotetut muutokset ovat kannatettavia.
  - Yleisesti muutokset vähentävät hallinnollista taakkaa yrityksille ja hallinnolle, edistävät työvoiman liikkuvuutta ja parantavat tieliikenneturvallisuutta.
  - Poikkeuksiin tehtävät muutokset selkeyttävät direktiivin suhdetta muuhun EU-lainsäädäntöön.
  - Vaihtoehtoisten opetustapojen hyväksyminen joustavoittaa koulutuksen tarjontaa.

Jatkokäsittely

- Direktiivin käsittely on edennyt erittäin vauhdikkaasti neuvostossa.
- Merkittäviä ongelmia jäsenmaiden välillä ei ole.
- Malta toivoo vievänsä direktiiviehdotuksen jo 12.4. Coreper-käsittelyyn.